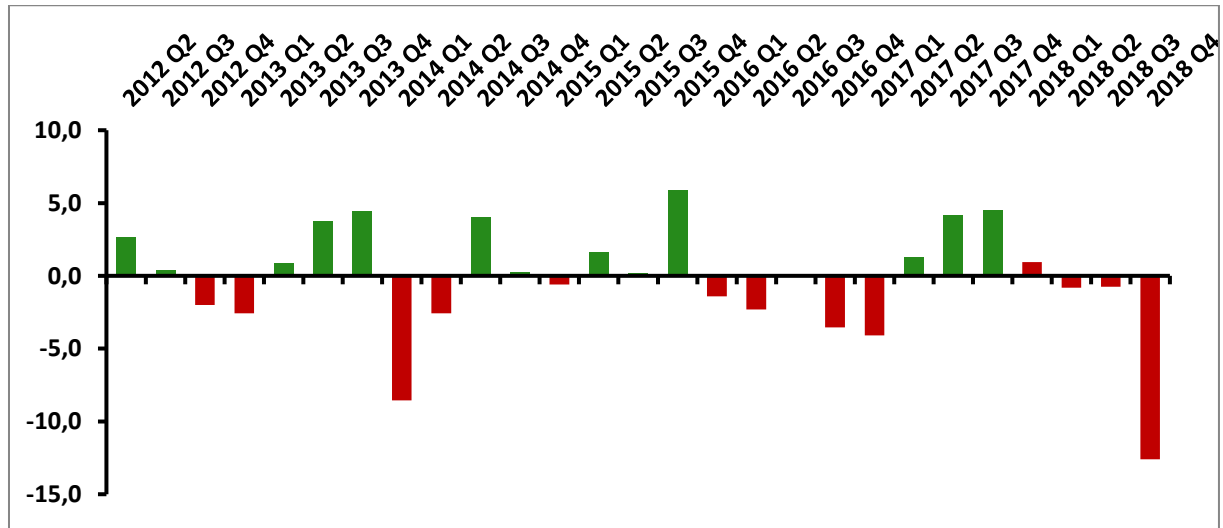

KONYA PERAKENDE SEKTÖRÜ 2018'DE 2017'DEN DAHA KÖTÜ PERFORMANS SERGİLEDİ:

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Aralık 2018'de geçen yıla göre azaldı. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesi Aralık 2017'e göre azalırken, Kasım 2018'e göre arttı. Önümüzdeki 3 satış beklentisi ise hem Aralık 2017'ye göre hem de Kasım 2018'e göre azalış gösterdi. Konya perakende sektörü, Aralık 2018'de Türkiye genelinden daha kötü performans sergiledi.

KOPE'nin 2017 yılı ortalaması 1,5 puan iken, 2018 yılı ortalaması -3,3 puan oldu. Böylelikle Konya'da perakende güveni, 2018 yılında 2017 yılına göre daha kötü performans göstermiş oldu. KOPE değerine 2012-2018 yılları için çeyrekler itibariyle bakıldığında, endeksin 2018 yılı son çeyreğinde 2012'nin ikinci çeyreğinden bu yana en düşük değerini aldığı görüldü.

Şekil-1. KOPE* (Çeyreklik Dönemler; 2012 – 2018)

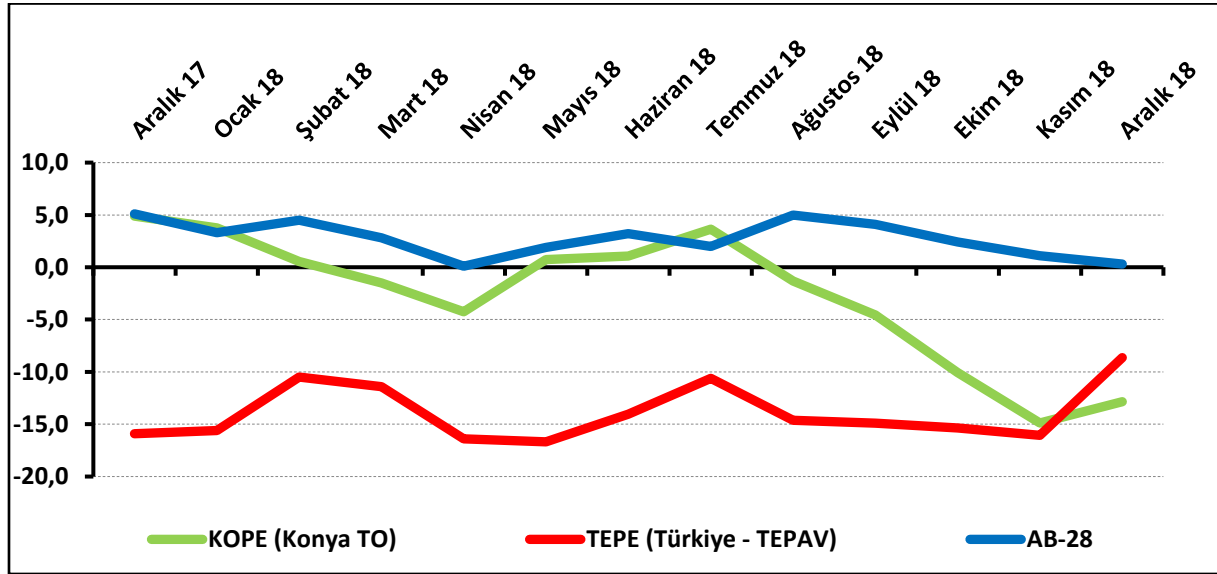
*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Konya'da perakendecilerin önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin 2017 yılı ortalaması 18,5 puan iken 2018 yılı ortalaması 6,2 puan değerini aldı. Böylelikle perakende sektörü için 2018 yılı, 2017 yılına göre beklentilerin daha düşük olduğu bir yıl oldu. Geçen yıla göre işlerin durumuna bakıldığında 2017 yılı ortalaması -27,7 puan iken, 2018 yılı ortalamasının -25,2 puan olduğu görüldü. Konya'da 2018 yılının iş hacmi 2017 yılından daha iyi performans gösterdi.

Konya’da perakende güveni geçen yıla göre azaldı:

Aralık 2018’de TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -8,6 puan değerini alırken, KOPE -12,8 puan değerini aldı. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 17,7 puan azalırken, TEPE 7,3 puan arttı. KOPE geçen aya göre 2,1 puan, TEPE 7,4 puan arttı. Konya perakendesi, Türkiye genelinden ve AB-28’den kötü performans gösterdi. KOPE değerinin geçen yıla göre azalmasında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili oldu.

Şekil-2. KOPE ile TEPE Karşılaştırması* (Aralık 2017 – Aralık 2018)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

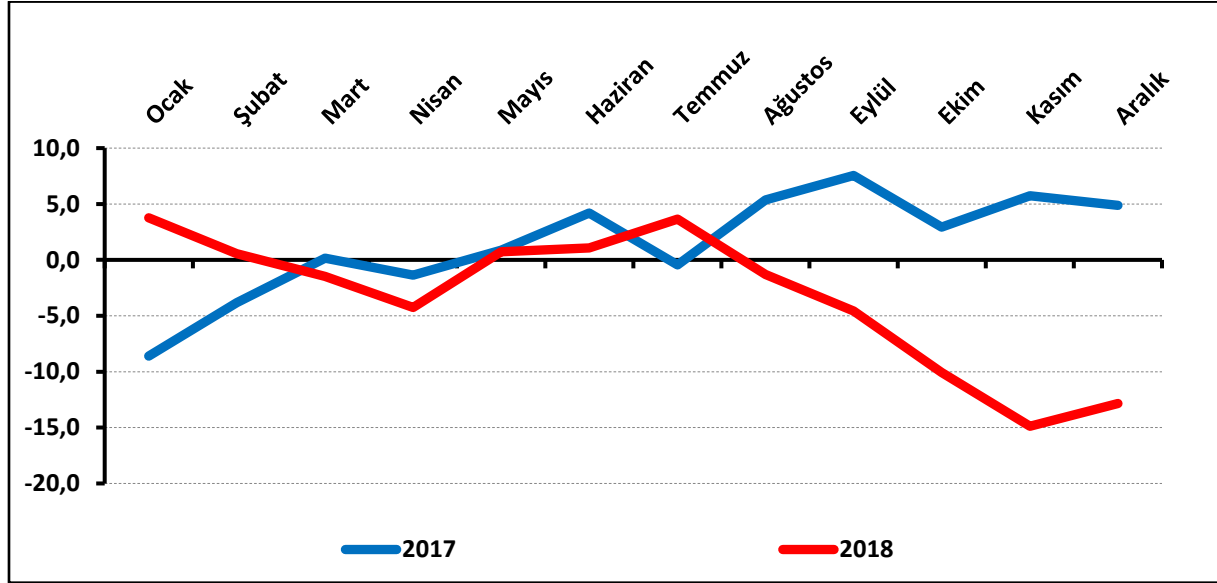
Tablo-1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	0,7	-1,5	-3,3	-1,7	-2,5	-2,8	-1,9	2,7	-0,9	0,0	-4,3	-6,3
2017	-8,6	-3,8	0,1	-1,4	0,9	4,2	-0,4	5,4	7,6	2,9	5,7	4,9
2018	3,8	0,6	-1,5	-4,3	0,7	1,1	3,6	-1,3	-4,6	-10,1	-14,9	-12,8

KOPE, 2018'de 2017'ye göre daha kötü performans sergiledi:

KOPE değerleri aylar itibariyle incelendiğinde, endeks değerlerinin 2018 yılı Ocak, Şubat ve Temmuz aylarında 2017 yılının aynı dönemine göre daha yüksek olduğu görüldü. KOPE'nin 2017 yılı ortalaması 1,5 puan iken, 2018 yılı ortalaması -3,3 puan oldu. Konya perakende güveni 2018 yılında 2017 yılına göre daha kötü performans gösterdi.

Şekil-3. KOPE* (Ocak – Aralık; 2017 – 2018)

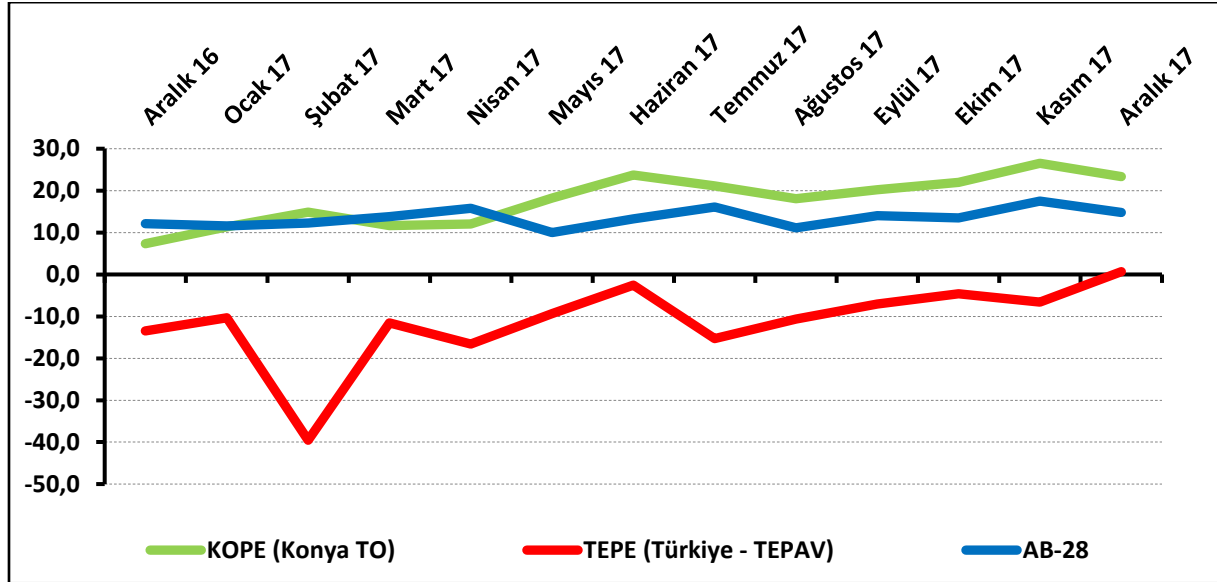
*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Konyalı perakendecilerin satış beklentileri azaldı:

Aralık 2018’de Konya’da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 24,7’si önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 45,7 düzeyinde oldu. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 29,7 olarak belirlendi.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Aralık 2017’ye göre 33,2 puan, Kasım 2018’e göre 4,6 puan azaldı. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Aralık 2018’de Türkiye genelinden ve AB-28’den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-4. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Aralık 2017 – Aralık 2018)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

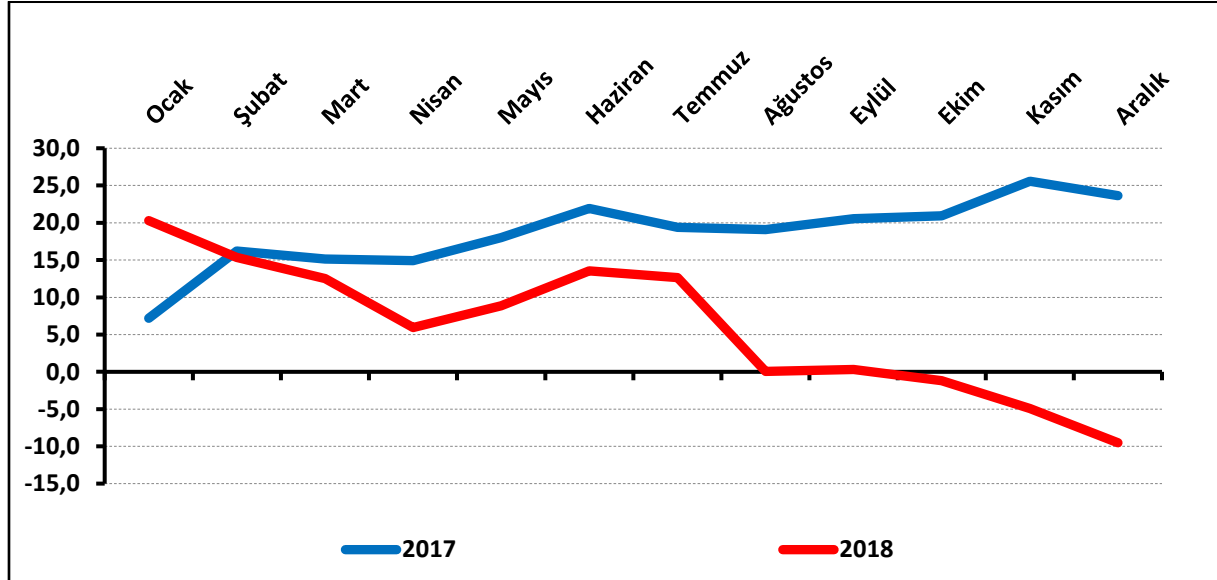
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	16,4	15,4	8,0	18,0	9,8	11,7	5,1	20,9	13,0	15,2	9,5	7,5
2017	7,2	16,2	15,1	14,9	18,0	21,9	19,4	19,1	20,6	20,9	25,6	23,7
2018	20,3	15,4	12,5	5,9	8,9	13,5	12,6	0,1	0,3	-1,2	-4,9	-9,5

2018 yılında Konya’da perakendecinin satış beklentisi 2017 yılına göre azaldı:

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerine 2018 ve 2017 yılları itibari ile bakıldığında, beklentinin yalnızca 2018 yılı Ocak ayında 2017’nin aynı ayına göre daha yüksek değer aldığı görüldü. Diğer aylarda ise 2018 yılı değerleri 2017 yılı değerlerinin altında yer aldı. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin 2017 yılı ortalaması 18,5 puan iken, 2018 yılı ortalaması 6,2 puan değerini aldı. Böylelikle Konya’da perakende sektörü için 2018 yılı, 2017 yılına göre beklentilerin daha düşük olduğu bir yıl oldu.

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi değerleri çeyreklik dönemlerde incelendiğinde, birinci çeyreklik dönemde 2018 yılı değeri 2017 yılı değerinin üzerinde yer alırken diğer dönemlerde 2018 yılı değerleri 2017 yılı değerlerinin altında yer almaktadır.

Şekil-5. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Ocak – Aralık; 2017 – 2018)

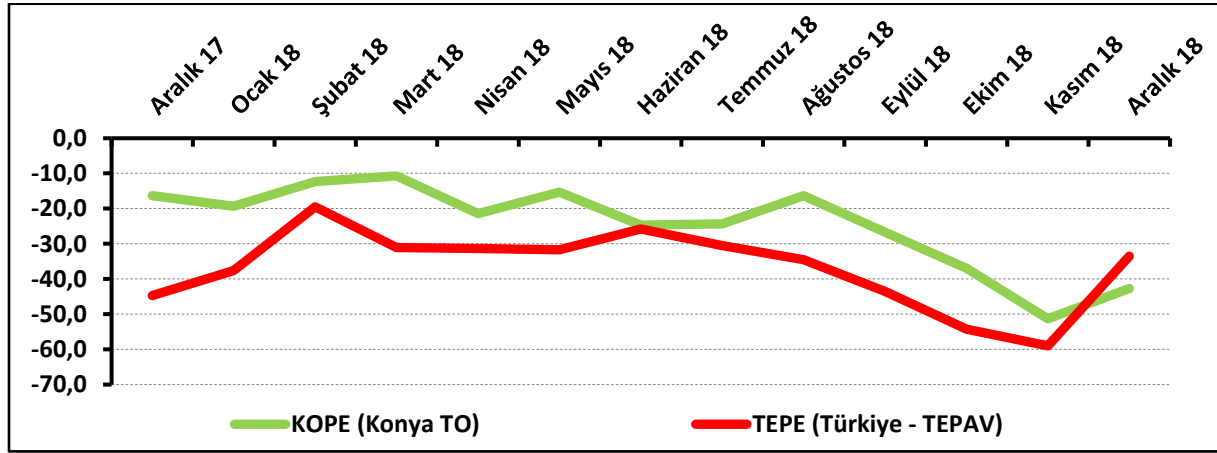
*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı geçen yıla kıyasla azaldı:

Aralık 2018'de işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 8,6 puan artarak -42,7 değerini aldı. İşlerdeki toparlanma algısı geçen yılın aynı ayına göre ise 26,4 puan azaldı.

İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Aralık 2018'de yüzde 15,3 olurken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 58 oldu. KOPE anketine katılanların yüzde 26,7'si ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtti. Aralık ayında Konya'daki perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki perakendecilere göre daha olumsuz olduğu görüldü.

Şekil-6. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Aralık 2017 – Aralık 2018)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

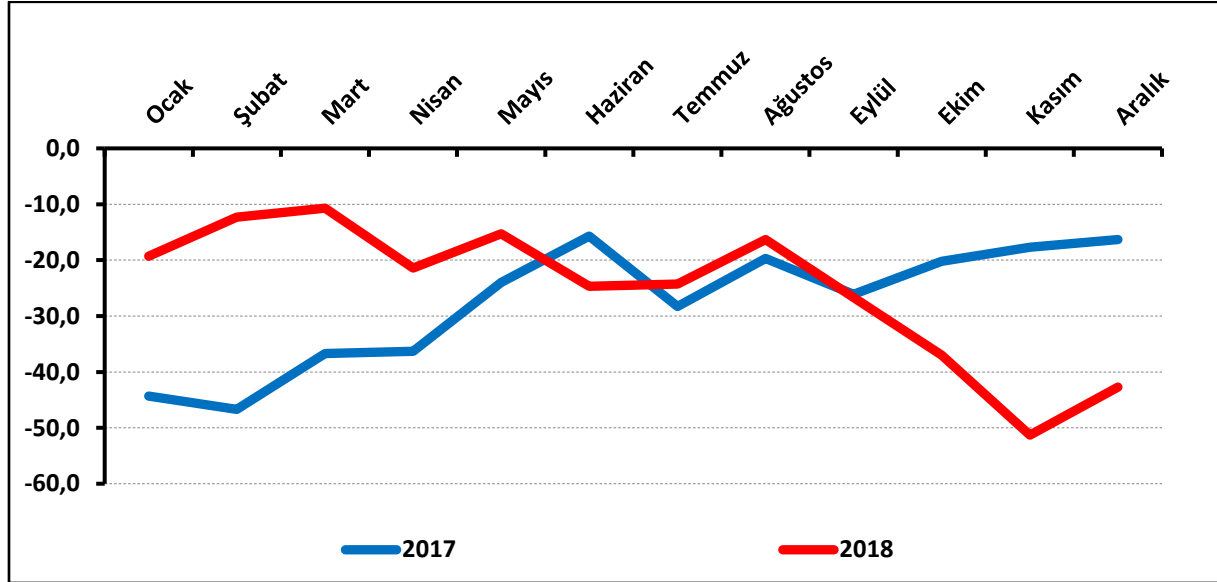
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	-31,7	-29,3	-33,3	-33,7	-34,7	-31,3	-32,3	-31,7	-30,3	-31,3	-35,7	-44,0
2017	-44,3	-46,7	-36,7	-36,3	-24,0	-15,7	-28,3	-19,7	-26,1	-20,2	-17,7	-16,3
2018	-19,3	-12,3	-10,7	-21,4	-15,3	-24,7	-24,3	-16,3	-26,7	-37,0	-51,3	-42,7

Konya’da 2018 yılında perakendecilerin iş hacimleri 2017 yılına göre arttı:

İşlerin geçen yıla göre durumuna 2018 ve 2017 yılları itibariyle bakıldığında, 2018 yılının Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Mayıs, Temmuz ve Ağustos aylarının 2017’den yüksek değer aldığı görüldü. Geçen yıla göre işlerin durumunun 2017 yılı ortalaması -27,7 puan iken, 2018 yılı ortalaması -25,2 puan oldu. Konya’da 2018 yılının iş hacmi 2017 yılından daha iyi performans gösterdi.

Çeyreklik dönemler bazında geçen yıla göre işlerin durumu incelendiğinde, sadece dördüncü çeyreklik dönemde 2018 yılı değerleri 2017 yılı değerinin altında yer aldı.

Şekil-7. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Ocak – Aralık; 2017 – 2018)

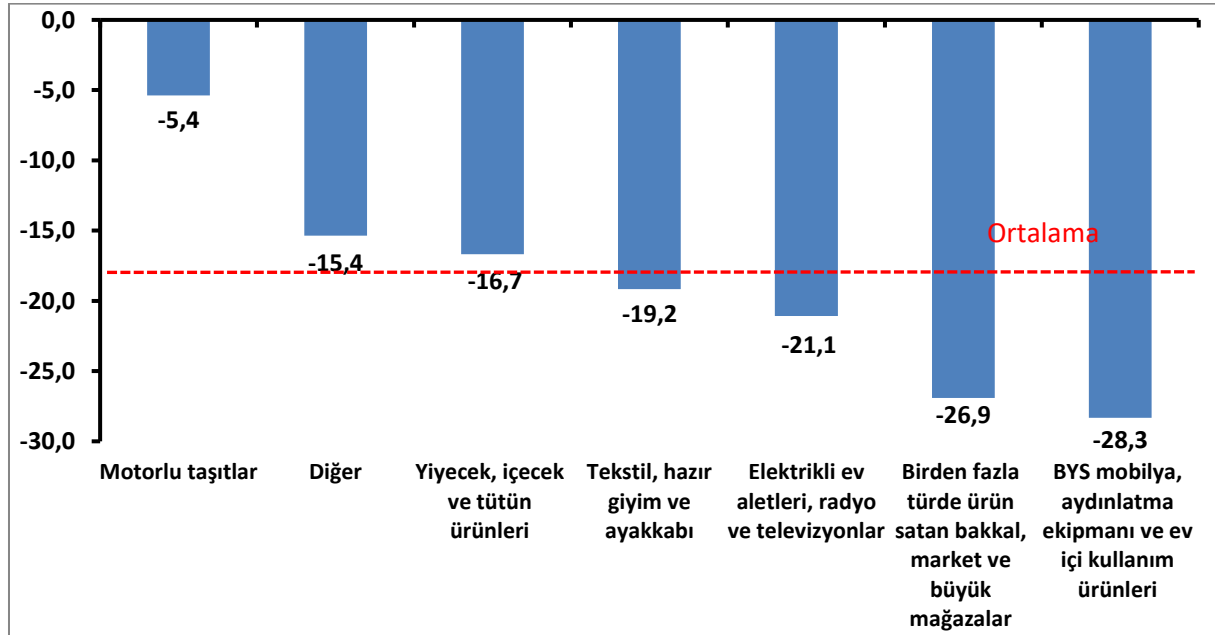

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Perakendede en kötü performansı “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörü gösterdi:

Konya’da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında aralık ayında geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektörler azalış gösterdi. “Motorlu taşıtlar”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” ve “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörleri ortalamanın üzerinde değer alırken; “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” ve “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ise ortalamanın altında değer aldı. En fazla azalış gözlenen sektör “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörü oldu.

Şekil-8. Alt sektör bazında KOPE’nin Aralık 2018’de bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Perakendecilerin beklentileri geçen yıla kıyasla azaldı:

KOPE ve TEPE değerleri sorular bazında karşılaştırıldığında, Aralık 2018’de “geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu”, “önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri” ve “geçen yıla göre işlerin durumu” göstergelerinde Konya’nın Türkiye’ye göre daha kötü bir performans sergilediği görüldü. Konya perakendesinde “önümüzdeki 3 ayda satış, istihdam ve satış fiyatı beklentileri” ve “gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergeleri hem Aralık 2017’ye hem de Kasım 2018’e göre azaldı. “Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu”, “önümüzdeki 3 ayda sipariş beklentisi” ve “geçen yıla göre işlerin durumu” göstergeleri Aralık 2017’ye göre azalış; Kasım 2018’e göre artış gösterdi.

Tablo-4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 12/2017	KOPE (Konya) 11/2018	KOPE (Konya) 12/2018	Bir önceki aya göre değişim 12/2018	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 12/2018	TEPE (Türkiye) 12/2018
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-9,0	-59,7	-52,3	7,4	-43,3	-41,0
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	0,0	20,0	23,3	3,3	23,3	8,3
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	18,8	-18,4	-16,5	1,9	-35,3	0,3
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	23,7	-4,9	-9,5	-4,6	-33,2	6,8
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	12,0	-12,0	-12,7	-0,7	-24,7	7,1
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	29,5	27,8	18,3	-9,5	-11,2	29,4
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-16,3	-51,3	-42,7	8,6	-26,4	-33,5
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	1,5	-0,4	-0,9	-0,5	-2,4	8,9

¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4’deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

Perakende güveninde Türkiye, AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Yunanistan'ın aralık ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Yunanistan'ı; Slovakya, Türkiye ve Belçika takip etti. Malta, Avusturya ve Slovenya ise perakende güveninde geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi'nde perakende güveni geçen yıla göre azaldı. Türkiye, geçen yıla göre perakende güveni değişiminde AB-28 ve Euro Bölgesine göre daha iyi performans sergiledi.

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları*(Aralık 2017'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Aralık 2017'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Aralık 2018
Yunanistan	18,8	18,4
Slovakya	11,0	30,8
Türkiye	7,3	-8,6
Belçika	4,5	-5,9
Estonya	4,0	13,8
Letonya	3,3	9,0
Danimarka	2,7	10,1
Çek Cumhuriyeti	2,5	23,4
Bulgaristan	2,3	21,6
Sırbistan	2,2	13,9
Litvanya	1,8	8,8
Karadağ	1,0	20,8
İspanya	0,2	10,7
Romanya	0,0	13,5
Portekiz	-1,3	2,1
Hollanda	-2,2	9,6
Polonya	-2,3	7,6
İsveç	-2,9	16,4
Makedonya Cumhuriyeti	-3,6	3,6
Finlandiya	-4,3	7,8
AB-28	-4,8	0,3
Euro Bölgesi-19	-4,8	0,0
Hırvatistan	-5,4	7,8
Almanya	-5,5	-5,5
Macaristan	-5,6	8,5
İngiltere	-8,1	-7,5
Fransa	-8,5	-7,6
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-8,5	1,5
İtalya	-8,7	5,3
Slovenya	-8,7	13,5
Avusturya	-10,3	-8,8
Malta	-31,1	-12,2

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan da ülke verilerine eklenmiştir.

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler